

ОБ'ЄКТИ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ: ЗАГАЛЬНІ УМОВИ ЗАХИСТУ

Олена Бахарева,

*науковий співробітник НДІ інтелектуальної власності
НАПрН України*

ID ORCID: 0000-0002-4599-9781

Стаття присвячена об'єктам інтелектуальної власності. У тексті статті розкриваються поняття об'єктів інтелектуальної власності з посиланням на нормативно-правові акти, що регулюють питання правомочності використання об'єктів інтелектуальної власності та встановлюють загальні положення про право інтелектуальної власності; розглянуте їх місце у системі законодавства України. При цьому, об'єкти інтелектуальної власності розділені на окремі групи, такі як: об'єкти патентування, засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг, об'єкти авторського права, об'єкти селекційних досягнень, об'єкти науково-технічної інформації, об'єкти нетрадиційних рішень (ноу-хау), кожній з яких притаманні певні відмінності.

Ключові слова: винаходи та корисні моделі; промислові зразки; сорти рослин та породи тварин; торговельні марки (знаки для товарів і послуг); комерційне (фірмове) найменування; географічне зазначення; комерційна таємниця; комп'ютерні програми

Вступ. Інтелектуальна власність — це результат творчої діяльності людини: твори мистецтва та науки, винаходи та корисні моделі в усіх галузях людської діяльності, промислові зразки, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні (фірмові) найменування, інформаційна продукція, селекційні досягнення тощо. Інтелектуальна власність створюється внаслідок цілеспрямованої розумової роботи людського інтелекту, результатом якої є щось нове, що відрізняється неповторністю, оригінальністю, унікальністю.

Відповідно до статті 155 Господарського кодексу України об'єктами прав інтелектуальної власності у сфері господарювання визнаються: винаходи та корисні моделі; промислові зразки; сорти рослин та породи тварин; торговельні марки (знаки для товарів і послуг); комерційне (фірмове) найменування; гео-

графічне зазначення; комерційна таємниця; комп'ютерні програми; інші об'єкти, передбачені законом.

Загальні умови захисту прав інтелектуальної власності на об'єкти, зазначені у цій статті, визначаються Цивільним кодексом України [1].

Відповідно до приписів Цивільного кодексу України право інтелектуальної власності — це право особи на результат інтелектуальної, творчої діяльності або на інший об'єкт права інтелектуальної власності, визначений цим кодексом та іншим законом. Право інтелектуальної власності становлять особисті немайнові права інтелектуальної власності та (або) майнові права інтелектуальної власності, зміст яких щодо певних об'єктів права інтелектуальної власності визначається цим кодексом та іншим законом. Право інтелектуальної власності є непорушним. Ніхто

не може бути позбавлений права інтелектуальної власності чи обмежений у його здійсненні, крім випадків, передбачених законом.

Господарський кодекс України надає перелік об'єктів інтелектуальної власності, залишаючи його відкритим та зазначає, що загальні умови захисту прав інтелектуальної власності на об'єкти визначаються Цивільним кодексом України. В останньому питанні інтелектуальної власності присвячена Книга четверта «Право інтелектуальної власності». Цивільний кодекс України надає більш розширений перелік об'єктів прав інтелектуальної власності, визначає їх поняття.

Відповідно до статті 420 Цивільного кодексу України до об'єктів права інтелектуальної власності, зокрема, належать: літературні та художні твори; комп'ютерні програми; компіляції даних (бази даних); виконання; фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення; наукові відкриття; винаходи, корисні моделі, промислові зразки; копіювання напівпровідникових виробів; раціоналізаторські пропозиції; сорти рослин, породи тварин; комерційні (фірмові) найменування, торговельні марки (знаки для товарів і послуг), географічні зазначення; комерційні таємниці.

Основна частина. Об'єкти права інтелектуальної власності складаються з таких груп:

- об'єкти патентування;
- засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг;
- об'єкти авторського права;
- об'єкти селекційних досягнень;
- об'єкти науково-технічної інформації;
- об'єкти нетрадиційних рішень (ноу-хау).

До **об'єктів права патентування** належать: винаходи, корисні моделі, промислові зразки.

До **засобів індивідуалізації**: торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні (фірмові) наймену-

вання, географічне зазначення походження товарів.

Серед **об'єктів авторського права**, які активно використовують у сфері господарювання, слід виділити комп'ютерні програми, географічні карти, сценарії конкурсів та телевізійних програм.

До **об'єктів селекційних досягнень** належать сорти рослин і породи тварин.

До **об'єктів науково-технічної інформації** належать документовані або публічно оголошені відомості про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки, виробництва, одержані в результаті науково-дослідницької, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності.

До **об'єктів нетрадиційних рішень** відносять ноу-хау, об'єкти наукових відкриттів, об'єкти раціоналізаторських пропозицій, об'єкти захисту від недобросовісної конкуренції (таблиця 1).

Слід зазначити, що будь-який об'єкт інтелектуальної власності за певних обставин може використовуватися у сфері господарювання, саме тому законодавець залишає перелік об'єктів відкритим [2].

Розглянемо окремо деякі групи об'єктів інтелектуальної власності.

Об'єкти права патентування. Об'єктами патентних відносин є винаходи, корисні моделі та промислові зразки. Ці об'єкти охороняються патентом — охоронним документом, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності.

Винаходи та корисні моделі. Відносини, що виникають у зв'язку з набуттям та здійсненням права власності на винаходи (корисні моделі) в Україні, регулюються Цивільним кодексом України та Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Винахід (корисна модель) — результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології. Секретний винахід (корисна модель) — винахід, що містить інформацію, віднесена до державної таємниці.

ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

об'єкти права патентування	- винаходи - корисні моделі - промислові зразки
засоби індивідуалізації	- торговельні марки (знаки для товарів і послуг) - комерційні (фірмові) найменування - географічне зазначення походження товарів
об'єкти авторського права, які активно використовують у сфері господарювання	- комп'ютерні програми - географічні карти - сценарії конкурсів і телевізійних програм
об'єкти селекційних досягнень	- сорти рослин - породи тварин
об'єкти науково-технічної інформації	- документовані або публічно оголошені відомості про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки, виробництва, одержані в результаті науково-дослідницької, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності
об'єктів нетрадиційних рішень	- ноу-хау - об'єкти наукових відкриттів - об'єкти раціоналізаторських пропозицій - об'єкти захисту від недобросовісної конкуренції

Таблиця 1. Об'єкти захисту від недобросовісної конкуренції

Набуття права інтелектуальної власності на винахід (корисну модель) засвідчується патентом [3].

Відповідно до статті 459 Цивільного кодексу України винахід вважається придатним для набуття права інтелектуальної власності на нього, якщо він, відповідно до закону, є новим, має винахідницький рівень і придатний для промислового використання. Об'єктом винаходу може бути продукт (пристрій, речовина тощо) або процес у будь-якій сфері технології. Законом можуть бути встановлені продукти та процеси, які не є придатними для набуття права інтелектуальної власності на них відповідно до цієї статті.

Згідно зі статтею 460 Цивільного кодексу України корисна модель вважається придатною для набуття права інтелектуальної власності на неї, якщо вона, відповідно до закону, є новою і

придатною для промислового використання. Об'єктом корисної моделі може бути пристрій або процес у будь-якій сфері технології. Законом можуть бути встановлені продукти та процеси, які не є придатними для набуття права інтелектуальної власності на них відповідно до цієї статті.

Промисловий зразок. Промисловий зразок — результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання; зареєстрований промисловий зразок — промисловий зразок, відомості про який занесено до реєстру і на який видано свідоцтво [4].

Відповідно до статті 461 Цивільного кодексу України промисловий зразок вважається придатним для набуття права інтелектуальної власності на нього, якщо він, згідно із законом, є новим і має індивідуальний характер. Промисловим зразком може бути зов-

нішній вигляд виробу або його частини, що визначається, зокрема, лініями, контурами, кольором, формою, текстурою та/або матеріалом виробу, та/або його оздобленням.

Засоби індивідуалізації товарів та учасників господарського обігу — група об'єктів інтелектуальної власності, зокрема: знаки для товарів та послуг або торговельні марки, зазначення походження товару, комерційні найменування та промислові зразки, що використовуються для того, щоб відрізнити один товар або учасника господарського обігу від іншого.

Засоби індивідуалізації є матеріальним вираженням таких нематеріальних активів підприємства як гудвіл, ділова репутація та лояльність споживачів. Засоби індивідуалізації є ключовим активом у портфелях інтелектуальної власності підприємств, діяльність яких заснована на активній маркетинговій стратегії [5].

Торговельні марки (знаки для товарів і послуг). Торговельна марка — це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб. Зареєстрована торговельна марка — торговельна марка, на яку видано свідоцтво або яка має міжнародну реєстрацію, що діє на території України [6].

Відповідно до статті 492 Цивільного кодексу України торговельною маркою може бути будь-яке позначення або будь-яка комбінація позначень, які придатні для вирізнення товарів (послуг), що виробляються (надаються) однією особою, від товарів (послуг), що виробляються (надаються) іншими особами. Такими позначеннями можуть бути, зокрема, слова, літери, цифри, зображувальні елементи, комбінації кольорів.

Знак для товарів і послуг, або як прийнято його називати, торговельна марка є візитною карткою її володільця та відрізняє продукцію цього виробника від інших аналогічних товарів і послуг. Як правило, виробники, виходячи на ринок з певним товаром, намагаються зацікавити споживачів оригінальною упаковкою чи певним позначенням. Це позначення повинно асоціюватись у споживачів саме з цим виробником. З метою захисту своєї торговельної марки отримують свідоцтво на знак для товарів і послуг, що є охоронним документом [7].

Комерційне (фірмове найменування). Комерційне найменування — засіб індивідуалізації, що дає змогу відрізнити одну юридичну особу від інших. «Світоч», «Славутич» або «Оболонь» — усе це комерційні найменування підприємств, які виробляють певну продукцію або надають послуги [8].

Статтею 90 Цивільного кодексу України встановлено, що юридична особа повинна мати своє найменування, яке містить інформацію про її організаційно-правову форму; юридична особа може мати, окрім повного найменування, скорочене найменування; юридична особа, що є підприємницьким товариством, може мати комерційне (фірмове) найменування.

Статтею 8 Паризької конвенції про охорону промислової власності встановлено, що фірмове найменування охороняється в усіх країнах Союзу без обов'язкового подання заявки чи реєстрації і незалежно від того, чи є воно частиною товарного знака.

Частити перша, третя та п'ята статті 159 Господарського кодексу України встановлюють таке: суб'єкт господарювання — це юридична особа або громадянин-підприємець може мати комерційне найменування; правовій охороні підлягає як повне, так і скорочене комерційне найменування суб'єкта господарювання, якщо воно фактично використовується ним у господарському обігу; особа, яка використовує чуже комерційне найменування, на вимогу його власника зобов'язана припинити таке використання і відшкодувати завдані збитки.

Отже, поняття найменування юридичної особи та її комерційного (фірмового) найменування мають різне правове наповнення [9].

Географічне зазначення. Географічне зазначення — найменування місця, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та

має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження, і хоча б один з етапів виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюється на визначеній географічній території. Географічне місце — будь-який географічний об'єкт з офіційно визначеними межами, зокрема: країна, регіон як частина країни, населений пункт, місцевість тощо. Назва місця походження товару — вид географічного зазначення, який означає найменування, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та який має особливі якості або властивості, виключно або головним чином зумовлені конкретним географічним середовищем з притаманними йому природними і людськими факторами, і всі етапи виробництва якого (виготовлення (видобування) та/або переробка, та/або приготування) здійснюються на визначеній географічній території.

Законодавство України про правову охорону географічних зазначень складається із законів «Про правову охорону географічних зазначень», «Про захист від недобросовісної конкуренції», «Про охорону прав на торговельні марки», «Про захист прав споживачів», «Про рекламу», законів, що регулюють підготовку до реєстрації, використання та захист географічних зазначень щодо сільськогосподарської продукції (сільськогосподарських товарів), харчових продуктів, вин, ароматизованих винних продуктів, спиртних напоїв, а також контроль щодо таких географічних зазначень, та інших нормативно-правових актів [10].

Об'єкти авторського права. Відповідно до статті 433 Цивільного кодексу України та статті 8 Закону України «Про авторське право і суміжні права» об'єктами авторського права є твори, а саме:

- 1) літературні та художні твори, зокрема: романи, поеми, статті та інші письмові твори; лекції, промови, проповіді та інші усні твори; драма-

тичні, музично-драматичні твори, пантоміми, хореографічні, інші сценічні твори; музичні твори (з текстом або без тексту); аудіовізуальні твори; твори живопису, архітектури, скульптури та графіки; фотографічні твори; твори ужиткового мистецтва; ілюстрації, карти, плани, ескізи і пластичні твори, що стосуються географії, топографії, архітектури або науки; переклади, адаптації, аранжування та інші переробки літературних або художніх творів; збірники творів, якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності;

- 2) комп'ютерні програми;
- 3) компіляції даних (бази даних), якщо вони за добром або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності;
- 4) інші твори [11].

Комп'ютерні програми.

Комп'ютерна програма — це набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування (комп'ютером), які приводять його в дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах). По-іншому комп'ютерну програму визначають як низку команд для комп'ютера, що становлять запис алгоритму однією з мов програмування. Програма може бути записана у текстовому вигляді на мовах програмування, подана у графічному вигляді за допомогою блок-схем, занесена до пам'яті обчислювальної системи у вигляді електричних сигналів або збережена на носіях інформації у вигляді файлу. Комп'ютерні програми, якщо їх не подано у вигляді послідовності машинних кодів системи команд процесора обчислювальної системи, необхідно попередньо перетворити в такі коди за допомогою компілятора або виконати

програму, використавши програмний інтерпретатор [12].

Об'єкти селекційних досягнень.

Сорти рослин і породи тварин. Селекційним досягненням у рослинництві визнається сорт, що має один або кілька господарських ознак, які відрізняють його від існуючих сортів рослин. Селекційним досягненням у тваринництві визнається порода, тобто цілісна численна група тварин загального походження, що створена людиною та має генеалогічну структуру і властивості, які дають змогу відрізнити її від інших тварин цього самого виду, і є кількісно достатньою для розмноження як однієї породи. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин становлять: особисті немайнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені державною реєстрацією / майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин, засвідчені патентом; майнове право інтелектуальної власності на поширення сорту рослин, породу тварин, засвідчене державною реєстрацією [13].

Висновки. Отже, Господарський кодекс України у статті 155 надає відкритий перелік об'єктів інтелектуальної власності, у якій зазначається, що загальні умови захисту прав інтелектуальної власності на зазначені в цьому кодексі об'єкти визначаються Цивільним кодексом України. Норми Господарського кодексу України регулюють питання правомочності щодо використання об'єктів інтелектуальної власності.

Цивільний кодекс України встановлює загальні положення про право інтелектуальної власності. У статті 420 кодексу надається розширений перелік об'єктів інтелектуальної власності. У вказаному кодексі об'єктам інтелектуальної власності (окремо) присвячено одинадцять глав.

Глави 36–46 цього кодексу присвячені відповідно праву інтелектуальної власності на:

- літературний, художній та інший твір (авторське право);
- виконання, фонограму, відеограму та програму (передачу) організації мовлення (суміжні права);
- наукове відкриття;
- винахід, корисну модель, промисловий зразок;
- компонування напівпровідникового виробу;
- раціоналізаторську пропозицію;
- сорт рослин, породу тварин;
- комерційне найменування;
- торговельну марку;
- географічне зазначення;
- комерційну таємницю.

Слід зазначити, що об'єктам інтелектуальної власності присвячені також і окремі нормативні акти. Так, до прикладу: законодавство України про охорону прав на винаходи (корисні моделі) складається із законів «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про власність», «Про державну таємницю» та інших нормативно-правових актів. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням права власності на промислові зразки в Україні; закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» регулює відносини, що виникають у зв'язку з набуттям і здійсненням прав на торговельні марки в Україні.

На завершення подамо визначення понять деяких об'єктів інтелектуальної власності.

Винахід (корисна модель) — це результат інтелектуальної діяльності людини в будь-якій сфері технології.

Промисловий зразок — це результат інтелектуальної, творчої діяльності людини в галузі художнього конструювання.

Торговельна марка — це позначення, за яким товари і послуги одних осіб відрізняються від товарів і послуг інших осіб.

Комерційне найменування — це засіб індивідуалізації, що дає змогу відрізнити одну юридичну особу від інших.

Географічне зазначення — це найменування місця, що ідентифікує товар, який походить з певного географічного місця та має особливу якість, репутацію чи інші характеристики, зумовлені головним чином цим географічним місцем походження.

Комп'ютерна програма — це низка команд для комп'ютера, що ста-

новлять запис алгоритму однією з мов програмування.

Сорт рослин — це селекційне досягнення у рослинництві.

Порода тварин — це селекційне досягнення у тваринництві. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 436-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. № 18. № 19–20, № 21–22. Ст. 144.
2. Об'єкти права інтелектуальної власності. Юрисконсульт. Народний правовий портал. [Електронний ресурс].
URL : <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/hku/85-hku/2708-155.html>.
3. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 7. Ст. 32.
4. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 7. Ст. 34.
5. Засоби індивідуалізації. Вікіпедія. [Електронний ресурс]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8_%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97#:~:text=%D0%97%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B2%20%D1%82%D0%B0%20%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2,%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BA%D0%B8%2C%20%D1%89%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D0%B4%D0%BB%D1%8
6. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1994. № 7. Ст. 36.
7. Бахарева О. В. Охорона зображення: свідоцтво на знак чи попереднє використання?» Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 5.
8. Комерційне найменування. Вікіпедія. [Електронний ресурс]. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B5_%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F
9. Про деякі питання практики застосування господарськими судами законодавства про захист прав на об'єкти інтелектуальної власності : Оглядний лист Вищого господарського суду України від 28 лютого 2017 р. № 01-06/521.
URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_521600-17#Text.
10. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16 червня 1999 р. № 752-XIV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1999. № 32. Ст. 267.
11. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 р. № 435-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2003. №№ 40–44. Ст. 356.
12. Комп'ютерна програма. Вікіпедія. [Електронний ресурс]. URL :

https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%27%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0

13. *Поняття сорту рослин і породи тварин*. StudFiles. [Електронний ресурс]. URL : <https://studfile.net/preview/5013835/page:18/>.
1. *Hospodarskyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 r. № 436-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 2003. № 18. № 19–20, № 21–22. St. 144.*
2. *Obiekty prava intelektualnoi vlasnosti*. Yuryskonsult. Narodnyi pravovyi portal. [Elektronnyi resurs]. URL : <https://legalexpert.in.ua/komkodeks/hku/85-hku/2708-155.html>.
3. *Pro okhoronu prav na vynakhody i korysni modeli : Zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 1993 r. № 3687-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 1994. № 7. St. 32).*
4. *Pro okhoronu prav na promyslovi zrazky : Zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 1993 r. № 3688-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 1994. № 7. St. 34.*
5. *Zasoby indyvidualizatsii*. Vikipediia. [Elektronnyi resurs]. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%97%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8_%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97#:~:text=%D0%97%D0%B0%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%20%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%B2%D1%96%D0%B4%D1%83%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D1%82%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D1%96%D0%B2%20%D1%82%D0%B0%20%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D1%96%D0%B2,%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%81%D0%BB%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D0%B7%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BA%D0%B8%2C%20%D1%89%D0%BE%20%D0%B2%D0%B8%D0%BA%D0%BE%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%BE%D0%B2%D1%83%D1%8E%D1%82%D1%8C%D1%81%D1%8F%20%D0%B4%D0%BB%D1%8
6. *Pro okhoronu prav na znaky dlia tovariv i posluh : Zakon Ukrainy vid 15 hrudnia 1993 r. № 3689-XII. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 1994. № 7. St. 36.*
7. *Bakhareva O. V. Okhorona zobrazhennia: svidotstvo na znak chy poperednie vykorystannia?» Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. 2017. № 5.*
8. *Komertsiine naimenuvannia*. Vikipediia. [Elektronnyi resurs]. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D1%80%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B5_%D0%BD%D0%B0%D0%B9%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F
9. *Pro deiaci pytannia praktyky zastosuvannia hospodarskymy sudamy zakonodavstva pro zakhyst prav na obiekty intelektualnoi vlasnosti : Ohliadovi lyst Vysheho hospodarskoho sudu Ukrainy vid 28 liutoho 2017 r. № 01-06/521.* URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v_521600-17#Text.
10. *Pro pravovu okhoronu heohrafichnykh zaznachen : Zakon Ukrainy vid 16 chervnia 1999 r. № 752-XIV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 1999. № 32. St. 267.*
11. *Tsyvilnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16 sichnia 2003 r. № 435-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy (VVR). 2003. №№ 40–44. St. 356.*
12. *Kompiuterna prohrama*. Vikipediia. [Elektronnyi resurs]. URL : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BE%D0%BC%D0%BF%27%D1%8E%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0
13. *Poniattia sortu roslyn i porody tvaryn*. StudFiles. [Elektronnyi resurs]. URL : <https://studfile.net/preview/5013835/page:18/>.

Надійшла до редакції 09.11.2020 року

Бахарева Е. Объекты права интеллектуальной собственности: общие условия защиты. Статья посвящена объектам интеллектуальной собственности. В тексте статьи раскрываются понятия объектов интеллектуальной собственности со ссылкой на нормативно-правовые акты, регулирующие вопросы правомочности использования объектов интеллектуальной собственности и устанавливают общие положения о праве интеллектуальной собственности; рассмотрено их место в системе законодательства Украины объекты интеллектуальной собственности разделены на отдельные группы, каждой из которых присущи определенные различия.

Ключевые слова: изобретения и полезные модели; промышленные образцы; сорта растений и породы животных; торговые марки (знаки для товаров и услуг); коммерческое (фирменное) наименование; географическое обозначение; коммерческая тайна; компьютерные программы

Bahareva E. Objects of intellectual property rights: general terms of protection. Intellectual property is the result of human creativity: works of art and science, inventions and utility models in all fields of human activity, industrial designs, trademarks (marks for goods and services), commercial (brand) names, information products, selection achievements, etc. Intellectual property is created as a result of purposeful mental work of human intellect, the result of which is something new, characterized by uniqueness, originality, uniqueness.

According to the provisions of the Civil Code of Ukraine, an intellectual property right is a person's right to the result of intellectual, creative activity or another object of intellectual property right, defined by this Code and another law. Intellectual property rights are personal non-property intellectual property rights and (or) property intellectual property rights, the content of which in relation to certain objects of intellectual property rights is determined by this Code and other law. Intellectual property rights are inviolable. No one may be deprived of intellectual property rights or restricted in their exercise, except in cases provided by law.

The Commercial Code of Ukraine provides a list of intellectual property, leaving it open and states that the general conditions for the protection of intellectual property rights to objects are determined by the Civil Code of Ukraine. In the Civil Code of Ukraine, the fourth Book «Intellectual Property Law» is devoted to the issue of intellectual property. The Civil Code of Ukraine provides a more extensive list of objects of intellectual property rights, defines their concepts.

According to Article 420 of the Civil Code of Ukraine, the objects of intellectual property rights, in particular, include: literary and artistic works; computer programs; data compilation (database); implementation; phonograms, videograms, broadcasts (programs) of broadcasting organizations; scientific discoveries; inventions, utility models, industrial designs; arrangement of semiconductor products; innovation proposals; plant varieties, animal breeds; commercial (brand) names, trademarks (signs for goods and services), geographical indications; trade secrets.

The purpose of my article is to summarize information about the objects of intellectual property rights, disclosure of their concepts with reference to relevant regulatory sources. Therefore, to simplify the reader's perception and search for concepts in different sources, it was decided to group them in one text. I hope that the information provided will be useful.

Keywords: wine go and brown models, promises, sort of roslin that breed of twarin, trade marks (marks for goods), commerce (form) naymenuvannya, geographic significance, komertsiyna tamnytsya, computer programs